

ESG A PRAWO KONSUMENCKIE

CZĘŚĆ 6

KONIEC Z WIELOMA RÓŻNYMI ŁADOWARKAMI PIĘTRZĄCYMI SIĘ W SZUFLADACH? CZYLI O PROJEKTOWANYCH ZMIANACH PRZEPISÓW PRAWNYCH NA STYKU ESG I PRAWA KONSUMENCKIEGO DOTYCZĄCYCH UNIWERSALNEGO PORTU ŁADOWANIA

PROBLEMY KONSUMENTÓW Z NIEKOMPATYBILNYMI ŁADOWARKAMI I PORTAMI ŁADOWANIA

Innowacyjność i szybki rozwój rynku teleinformatycznego przyczyniają się do powstawania coraz to nowych urządzeń. Niejednokrotnie różnią się one nie tylko dostępnymi akcesoriami, ale także typem ładowarki czy jej mocą. Taka sytuacja może doprowadzić niektórych konsumentów do frustracji wynikającej z niekompatybilności rozwiązań, ponieważ do każdego urządzenia muszą mieć „oddzielny kabelek”. Taki stan rzeczy negatywnie wpływa również na środowisko doprowadzając do niezrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych i w konsekwencji do nadmiernej ilości szkodliwych elektroodpadów.

Ze względu na to, że realizacja dobrowolnych inicjatyw nie przyniosła w tym zakresie zamierzonego skutku ustawodawca europejski zdecydował się na podjęcie inicjatywy legislacyjnej, której celem ma być całkowite rozprawienie się z fragmentacją rynku urządzeń ładujących poprzez wprowadzenie uniwersalnego portu ładowania USB typu C. Podjęcie w tym zakresie działań na szczeblu UE było, zdaniem Komisji Europejskiej, konieczne dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku na tożsamyh zasadach.

INTEROPERACYJNOŚĆ URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH A REALIZACJA CELÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie Parlamentu Europejskiego już wkrótce USB typu C¹ ma stać się powszechnym portem ładowania w UE dla określonych urządzeń radiowych. Z uwagi na rozpowszechnienie się funkcjonalności związanych np. z WiFi czy Bluetooth przepisy dotyczące urządzeń radiowych znajdują obecnie zastosowanie do bardzo wielu urządzeń. Także w zamyśle autorów proponowanych zmian ujednoczenie portu ładowania i protokołów komunikacyjnych ma objąć szeroki asortyment produktów od smartfonów, tabletów, aparatów fotograficznych, słuchawek, przenośnych głośników, po przenośne konsole do gier wideo². To kolejny krok w realizacji Nowego programu na rzecz konsumentów, który jasno pokazuje, że dążenie do zrównoważonego rozwoju może (i powinno) iść w parze z wygodą konsumentów. Interoperacyjność urządzeń elektronicznych z ich akcesoriami (w tym ładowarkami) nie tylko ułatwia korzystanie z tych urządzeń, ale także

¹ USB typu C to technologia powszechnie stosowana w wielu kategoriach lub klasach urządzeń, ponieważ zapewnia wysokiej jakości ładowanie i przesyłanie danych.

² <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20220603IPR32196/deal-on-common-charger-reducing-hassle-for-consumers-and-curbing-e-waste>.

zmniejsza ilość zbędnych odpadów i kosztów ponoszonych przez konsumentów. Nowe przepisy mają wejść w życie **do jesieni 2024 r.**

Przegląd dyrektywy w sprawie urządzeń radiowych³ („**Projekt dyrektywy**”) jest częścią szerszych działań na arenie europejskiej mających na celu zrównoważenie produktów, w szczególności elektroniki. Postulaty w tym zakresie wynikają nie tylko z Nowego programu na rzecz konsumentów, ale także z Europejskiego Zielonego Ładu oraz Planu na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, których wybrane aspekty były omawiane w poprzednich [alertach](#). Rozwiązania mające doprowadzić do zmniejszenia ilości potrzebnego sprzętu elektronicznego i co za tym idzie ograniczenia ilości elektroodpadów są obecne w prawie UE od lat, zarówno w postaci ogólnych wytycznych (np. tzw. hierarchii postępowania z odpadami) jak i szczegółowych rozwiązań. W zamyśle twórców przepisów ogólne wytyczne powinny być stosowane przez państwa członkowskie UE do różnego rodzaju konkretnych przypadków, bez potrzeby regulowania w prawie UE każdego przypadku z osobna. Jednak praktyka pokazała, że przepisy ogólne nakazujące racjonalizację wykorzystania zasobów i ograniczenie ilości powstających odpadów nie wystarczają i skutek odnoszą dopiero rozwiązania szczegółowe, takie jak np. wymagania prawne dotyczące ekoprojektowania czy zagwarantowanie prawa do naprawy.

Podkreślenia wymaga, że dla stworzenia kompatybilnej ładowarki wymagana jest pełna interoperacyjność po obu stronach przewodu: urządzenia elektronicznego i zewnętrznego źródła zasilania, a także protokołu komunikacji pomiędzy nimi. Zmiany przepisów omawiane w tym alercie mają zapewnić interoperacyjność po stronie urządzenia. Z kolei interoperacyjność zewnętrznego źródła zasilania ma zostać uwzględniona w przeglądzie rozporządzenia Komisji dotyczącego ekoprojektu. Dotychczasowe starania w zakresie ujednoczenia portów ładowania były oparte na dobrowolnej współpracy z producentami i pozwoliły zmniejszyć ilość stosowanych na rynku rozwiązań do trzech. Dalsza integracja będzie następowała na ścieżce legislacyjnej co w konsekwencji doprowadzi do ujednoczenia stosowanych rozwiązań.

JAKIE ZMIANY SĄ PLANOWANE?

W projekcie dyrektywy przewidziano m.in. wprowadzenie wymogu, aby określone kategorie lub klasy urządzeń wykorzystujących fale elektromagnetyczne do komunikacji, w tym smartfony, tablety, aparaty cyfrowe, słuchawki nagłowne, zestawy słuchawkowe, przenośne konsole do gier komputerowych i przenośne głośniki (o ile mogą być ładowane za pomocą ładowania przewodowego) były wyposażone w gniazdo USB typu C. Co więcej, jeśli nowe przepisy wejdą w życie, to konsumenci będą mogli kupić nowy telefon (lub inne z w/w urządzeń) bez jednoczesnego zakupu ładowarki.

Kolejnym nowym obowiązkiem po stronie producentów ma być dostarczenie konsumentowi informacji na temat specyfikacji dotyczących możliwości ładowania oraz urządzenia ładującego. Dokładniej rzecz mówiąc, w przypadku urządzenia, do którego będą miały zastosowanie nowe wymagania, producent będzie musiał przedstawić informacje na temat wydajności ładowania urządzenia, a także mocy urządzenia ładującego, które można używać z danym urządzeniem. Informacje te określono szczegółowo w nowym załączniku do Projektu dyrektywy. Powyższe rozwiązanie ma ułatwić konsumentom sprawdzenie, czy ich

³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/46755/attachments/3/translations/en/renditions/native>.

dotychczasowe ładowarki spełniają wymagania ich nowego urządzenia lub pomóc w wyborze kompatybilnej ładowarki. Proponowana zmiana [ponownie](#) pokazuje jak dużą rolę w prawie konsumenckim i w dążeniu do zrównoważonego rozwoju odgrywa obowiązek informacyjny nałożony na przedsiębiorców względem konsumentów. Zagadnienie to zostało szerzej omówione w [alercie nr 3](#).

W Projekcie dyrektywy zwrócono również uwagę na konieczność umożliwienia w przyszłości harmonizacji rozwiązań dotyczących uniwersalnej ładowarki z wszelkimi rodzajami interfejsów ładowania innych niż ładowanie przewodowe. Ustawodawca musi mieć bowiem z tytułu głowy, że transformacja cyfrowa będzie cały czas generować wyzwania prawne, a wprowadzane regulacje powinny być ze sobą spójne.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ A NOWE WYZWANIA DLA PRODUCENTÓW ELEKTRONIKI

Wskazane projektowane przepisy prawne nie są jedyną zmianą planowaną na poziomie UE w związku z dążeniem do realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Sytuacja w tym zakresie dynamicznie się zmienia i kolejne postulaty zaczynają przeobrażać się w zmiany w konkretnych aktach prawnych. Uchwalenie przepisów omówionych w niniejszym oraz [poprzednim](#) alercie wymusi na producentach elektroniki dokonanie przeglądu stosowanych praktyk i wprowadzenie określonych modyfikacji na rzecz zrównoważonej produkcji. W świetle nowych regulacji producenci nie tylko będą musieli spełnić wymogi dotyczące jednolitych portów ładowania, ale także realizować nowe obowiązki informacyjne dotyczące minimalnego okresu dostarczania bezpłatnych aktualizacji oprogramowania oraz nowego prawa do naprawy, a także upewnić się, że w prowadzonej działalności nie pojawia się ryzyko przedwczesnego postarzenia towarów. Podsumowując ustawodawca europejski intensywnie dąży do stworzenia instrumentów prawnych, dzięki którym będzie możliwa skuteczna realizacja celów zrównoważonego rozwoju (jak np. dążenie do osiągnięcia zrównoważonej produkcji i konsumpcji) oraz „domknięcie” obiegu surowców i odpadów w gospodarce, wprowadzając jednocześnie określone korzyści dla konsumentów i motywując przedsiębiorców do prowadzenia biznesu w uczciwy i transparentny sposób.

KONTAKT

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących rękojmi, lub innych przedstawionych kwestii serdecznie zapraszamy do kontaktu z naszymi prawnikami z zespołu prawa konkurencji i prawa konsumenckiego oraz zespołu ochrony środowiska: Dorotą Karczewską, Anną Grzybowską, Aleksandrą Hylą oraz Piotrem Popielarskim, a także do zapoznania się z [ofertą zespołu ESG](#):



Dorota Karczewska
radca prawny, partner
dorota.karczewska@wkb.pl



Anna Grzybowska
radca prawny
anna.grzybowska@wkb.pl



Aleksandra Hyla
prawnik
aleksandra.hyla@wkb.pl



Piotr Popielarski
radca prawny
piotr.popielarski@wkb.pl